

CHET TILINI O'QITISHDA ONA TILI FANINING RO'LI VA YUZAGA KELADIGAN MUAMMOLAR

Kosimova Sadokat Muydinjonovna

Andijon viloyati Shahrixon tumani

Shahrixon agrosanoat texnikumi ona tili

va adabiyot fani o'qituvchisi

Telefon raqami: +998932550503

ANNOTATSIYA

Til ta'lim jarayonida hal qiluvchi rol o'ynaydi, chunki bu til orqali o'quvchilarda atrofdagi dunyo g'oyalari yoki tushunchalari rivojlanadi; o'quvchilar tilda o'qituvchidan va yozma matnlardan sinfda olgan ma'lumotlarini anglaydilar; va aynan shu til orqali o'quvchilar ushbu ma'lumotdan nimalarni o'rganganliklarini tushunadilar. Maqolada maktabda chet tilini o'qitishda ona tili fanining roli va yuzaga keladigan muammolar haqida fikr yuritiladi.

Kalit so'zlar: birinchi o'qitish tili, ko'nikma, savodxonlik, ikkinchi til, baholash, ijodkorlik.

THE ROLE OF MOTHER TONGUE EDUCATION IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING AND THE PROBLEMS THAT ARISE

ABSTRACT

Language plays a crucial role in the learning process because it is through language that students develop ideas or perceptions of the world around them; students understand what they have learned in class from the teacher and written texts in the language; and it is through this language that students understand what they have learned from this information. The article discusses the role of mother tongue science in teaching a foreign language at school and the problems that arise.

Keywords: first language of instruction, skill, literacy, second language, assessment, creativity.

РОЛЬ РОДНОГО ЯЗЫКА В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ И ВОЗНИКАЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ

АННОТАЦИЯ

Язык играет решающую роль в процессе обучения, поскольку он развивает идеи или представления учащихся об окружающем мире; ученики понимают, что они узнали в классе от учителя и письменные тексты на языке; и

именно благодаря этому языку учащиеся понимают, что они узнали из этой информации. В статье рассматривается роль науки о родном языке в обучении иностранному языку в школе и возникающие проблемы.

Ключевые слова: первый язык обучения, умение, грамотность, второй язык, оценка, творчество.

Sifatli ta'limni yetkazib berishda ko'plab omillar mavjud bo'lsa-da, ona tili ta'limi sinfda aloqa va tushunishning kalitidir. Ona tili asosidagi ikki tilli dasturlarda o'quvchining birinchi o'qish tili (L1) deb nomlanganligi, o'qish va yozish qobiliyatini o'quv mazmuni bilan bir qatorda o'rgatish uchun foydalaniladi. L2 deb nomlanuvchi ikkinchi yoki chet tilida tanish tildan notanish tilga bo'lgan ko'nikmalar o'quvchilarga bosqichma-bosqich o'tish uchun muntazam ravishda o'qitilishi kerak. Ikki tilli modellar va amaliyotlar ularning natijalari bilan farq qiladi, ammo ularning umumiy jihati shundaki, o'quvchilar savodxonlik ko'nikmalarini egallashlari va rivojlantirishlari, sinfda tushunish va ishtirok etish uchun kamida dastlabki yillarda ona tilidan foydalanishidir.

Maktabda o'qigan dastlabki yillarida ona tilidan o'qitish vositasi sifatida foydalanish o'quvchilar tomonidan bilimlarni takomillashtirishga olib keladi. Shuningdek, ona tilini o'qitish tili sifatida ishlatish ikkinchi tilni o'zlashtirishga yordam berishda samarali ekanligi aniqlandi.

Ikki tilli sinflarda talabalarning bilimlarini aniq baholash mumkin. O'quvchilar o'zlarini ifoda eta olsalar, o'qituvchilar nima o'rganilganligini, nimani o'rgatish kerakligini va qaysi o'quvchilar qo'shimcha yordamga muhtojligini tashxislashlari mumkin. Submersion maktabda kognitiv o'rganish va tilni o'rganish chalkash bo'lib, o'qituvchilar o'quvchilar kontseptsianing o'zi, o'qitish tili yoki test tilini tushunishda qiynaladimi yoki yo'qligini aniqlashni qiyinlashtiradi.

Ishonchlilik, o'z qadr-qimmati va o'ziga xosligini o'z ichiga olgan affektiv domen L1-dan foydalanib, motivatsiya va tashabbusni hamda ijodkorlikni kuchaytiradi. L1 sinf xonalari o'quvchilarga o'zlarini ko'rsatishga va o'zlarining shaxsiy xususiyatlarini rivojlantirishga imkon beradi.

Ikki tilli dasturlar o'quvchilarni bir nechta tillarda tushunishga, gapirishga, o'qishga va yozishga undaydi. Aksincha, ko'p tillarni o'qitish dasturlari yangi tilda ko'nikmalarni ma'lum tildan olib tashlash orqali ularni rivojlantirishga harakat qiladi, bu esa o'quvchilarning ikkalasida ham vakolatlarini cheklashi mumkin. Ushbu afzalliklarning barchasi ikkita taxminga asoslanadi: biri, maktabda ta'lim olish uchun insonning asosiy ehtiyojlari qondiriladi; ikkinchidan, ona tiliga asoslangan ikki tilli maktabni to'g'ri amalga oshirish mumkin. Boshqa dolzarb ijtimoiy va siyosiy masalalarni hal qilmasdan o'qitish tilini o'zgartirish shunchaki ta'lim xizmatlarining yaxshilanishiga olib kelmaydi. Biroq, tillarning kesishishi, millati, jinsi va

qashshoqligi sababli, hatto minimal darajada amalga oshirilgan ikki tilli dasturlar ham an'anaviy ravishda L2 submersion maktabida qolib ketganlarga erishish imkoniyatiga ega. Ushbu maqolada tegishli o'qitish tilini tanlash ta'limning sifatini oshirish nuqtai nazaridan ijobiy ta'sir ko'rsatishi muhokama qilinadi. Ona tiliga asoslangan siyosat va dasturlarni joriy etish odatda ijtimoiy va siyosiy maqsadlarni hal qilish uchun pedagogik motivlardan tashqariga chiqadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. The Importance of mother tongue-based schooling for educational quality [Benson, Carole](#), 2005/ED/EFA/MRT/PI/9
2. Challenges in use of mother tongue based education as medium of instruction in primary school for quality enhancement: in case of Wolaita Zone Administration (2012/2013) Lerra Mulatu Dea*, Teka Teketel Basha and Naba Aklilu Abera, Merit Research Journal of Education and Review (ISSN: 2350-2282) Vol. 2(8) pp. 152-162, August, 2014.
3. A CASE FOR MOTHER TONGUE EDUCATION, Zubeida Khatoom Desai.